

УДК 658.821:339.17

Тесленок І. М.¹, Коцур Р. А.²

¹ канд. економ. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. ФЕУз-51 Ім НУ «Запорізька політехніка»

РОЗРОБКА КОНКУРЕНТНОЇ СТРАТЕГІЇ ВИРОБНИЧО ТОРГІВЕЛЬНОЇ ФІРМИ

Всі суб'єкти господарювання, під час здійснення підприємницької діяльності, знаходяться в умовах конкурентного середовища, яке є одним із визначальних факторів формування прибутку підприємства, його конкурентної позиції.

Актуальність дослідження зумовлена тим, що визначення правильного стратегічного курсу є найбільш відповідальною справою для підприємства, оскільки формує пріоритети його діяльності на довгострокову перспективу. Вкрай важливо підійти зважено до процесу розробки та реалізації стратегії, врахувавши багато внутрішніх і зовнішніх чинників, що надасть можливість своєчасно реагувати на зміни в бізнес-середовищі, забезпечувати формування та підтримання конкурентних переваг у ринкових умовах, максимально використовувати стратегічний потенціал підприємства.

Стратегічною метою кожної виробничо-торгівельної фірми має стати виробництво конкурентоспроможної продукції високої якості за оптимальними та конкурентоспроможними цінами. Адже виробництво та реалізація конкурентоспроможної продукції є базою забезпечення високого попиту на неї. Відтак саме реалізація відповідної стратегічної орієнтації дозволить підприємству забезпечити отримання доходів та прибутків, що в кінцевому випадку дозволить підприємству розвиватися.

Об'єктом дослідження виступає конкурентна стратегія виробничо-торгівельної фірми.

Предмет дослідження: теоретичні та практичні аспекти розробки конкурентної стратегії виробничо-торгівельної фірми.

Мета дослідження: розглянути та сформулювати практичні рекомендації з розробки ефективної конкурентної стратегії виробничо-торгівельної фірми.

Отже, кожна виробничо-торгівельна фірма має велику увагу приділяти розробці ефективної конкурентної стратегії. Під конкурентною стратегією виробничо-торгівельної фірми, ми розуміємо, загальну основу конкурентної поведінки підприємства, розраховану більше, ніж на 1 рік та направлену на досягнення головної мети підприємства.

Різні науковці рекомендують здійснювати розробку конкурентної стратегії за різними схемами та етапами. Втім немає єдиного та універсального шляху, адже кожне підприємство має свої особливості та відмінності, які мають бути враховані.

Як за базу розробки конкурентної стратегії, пропонуємо використати наступні етапи, які мають бути відкориговані під кожне підприємство окремо:

- визначення головної місії та мети діяльності підприємства;
- формування стратегічних задач на 3, 5, 10, 15 років;
- деталізований оперативний план діяльності на рік;
- детальна оцінка зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства (конкуренти, місткість та концентрація ринку, постачальники, кредитори, дебітори, ціни, трудові ресурси, матеріальні ресурси, оцінка виробництва, характеристика продукції, конкурентоспроможність продукції тощо);
- аналіз перешкод та можливостей підприємства (PEST-аналіз, SWOT-аналіз);
- формування конкурентної стратегії з визначенням основних аспектів: шляхи досягнення конкурентних переваг, напрямки підвищення конкурентоспроможності продукції, формування конкурентної поведінки (конкурентна карта ринку, матриця McKinsey, матриця BCG, матриця ADL-LC, матриця ShellDPM);
- реалізація конкурентної стратегії;
- контроль та моніторинг конкурентної стратегії.

Розроблена конкурентна стратегія має забезпечувати отримання підприємством конкурентних переваг над конкурентами. Формування та розробка інструментів забезпечення високої конкурентоспроможності продукції виробничо-торгівельної фірми мають стати пріоритетними завданнями при розробці та реалізації конкурентної стратегії підприємства. Слід додати, що конкурентна стратегія може переглядатися.

Для вдосконалення розробки конкурентної стратегії виробничо-торгівельної фірми вважаємо необхідним приділити увагу не лише факторам

формування високої конкурентоспроможності, а й недолікам, негативним чинникам, які перешкоджають підвищенню конкурентних переваг підприємства. Вважаємо необхідним та рекомендуємо впровадити спеціалісту з моніторингу передових технологій, ефективних управлінських рішень, закордонного досвіду у галузі, у якій працює фірма.

Таким чином, розробка конкурентної стратегії виробничо-торгівельної фірми має дуже важливе значення, має включати певні етапи, формувати конкурентні переваги підприємства та забезпечувати його прибуткову та ефективну діяльність.